

Creos innspill til Stortingets utdannings- og forskningskomite – budsjettet for 2026:

Et av de viktigste tiltakene for å sikre en bred representativitet blant våre fremtidige kunstnere vil være å programfeste en sterkere statlig og kommunal satsing på kulturskolene. Alle barn som ønsker det, må få gå på kulturskole. I dette arbeidet er Norsk kulturskoleråd den mest sentrale aktøren, og deres arbeid må styrkes ytterligere.

Skolen har en viktig rolle som formidler av kunnskap, ferdigheter og verdier knyttet til kunst og kultur. Kulturell kompetanse kommer til å ha stor betydning for framtidens arbeidsliv, næringsliv og samfunnsliv. Regjeringen har i Stortingsmelding 34 (2023-2024) varslet et større fokus på en mer praktisk og variert skole, det er vi i Creo glade for. Men dette må følges opp av praktisk politikk. Det blir for oss derfor noe spesielt når det nå sies fra regjeringen av "Lærere med god kompetanse er det aller viktigaste for motivasjonen og læringa til elevane", mens det samtidig er både lovlig og vanlig at lærere i de praktiske og estetiske fagene på trinn 1 til 7 ikke har utdanning i disse fagene.

- ***Det må derfor innføres kompetansekrav for å undervise i musikk, og i kunst- og håndverk, på samme nivå som for andre fag, dvs minimum 60 studiepoeng på ungdomstrinnet og minimum 30 studiepoeng på trinnene 1 til 7.***

Fra 2025 ble det innført vesentlige endringer i finansiering av universiteter og høyskoler, blant annet ved å gå ned fra seks til tre ulike finansierings-kategorier for høyere utdanning i Norge. Det sies at endringene ikke i seg selv skulle øke eller redusere bevilgningen til hver institusjon. Men alle nye studieplasser framover vil heretter bli finansiert med et langt lavere beløp. For eksempel så vil en plass ved Norges musikkhøgskole (NMH) bli grunnfinansiert med ca. 93 000, i stedet for dagens sats på ca. 206 000. Dette innskrenker drastisk NMHs handlingsrom til å utvikle nye studier – med for eksempel større sjangermangfold, integrering av ny teknologi og styrket satsing på musikk og helse, i møte med arbeidslivets behov. Det vil også gjøre det svært vanskelig – om ikke umulig – å utvide antall studieplasser innenfor musikkterapi, ett fagfelt det er stor etterspørsel etter i både utdanningssystemet og – ikke minst – i helsevesenet.

Denne endringen er også den direkte foranledningen til at Akademiet for Scenekunst ved Høyskolen i Østfold ble lagt ned, og at kirkemusikerutdanningen ved NTNU ble lagt på is.

- ***Creo er svært bekymret for fremtiden til de kunstfaglige utdanningsinstitusjonene, og ber komiteen ta et særlig hensyn den helt avgjørende rollen disse institusjonene spiller i norsk kultur- og samfunnsliv. Vi ber derfor komiteen vedta midler til å gjenopprette studier som er blitt lagt ned som følge av denne endringen.***